

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

3. lékařská fakulta - Univerzita Karlova v Praze

Autor práce: Šárka Buršíková

Vedoucí práce: Mgr. Jana Heřmanová, Ph.D.

Název práce: Čas strávený sestrou v přímé ošetrovatelské péči a faktory, které jej ovlivňují

Autor posudku:

(jméno, příjmení,
zaměstnavatel,
kontakt – e-mail,
telefon):

Jana Heřmanová, 3. LF UK, jana.hermanova@lf3.cuni.cz

Vedoucí práce

Body

V hodnocení využijte slovní vyjádření s respektováním charakteru a zaměření práce

0-4

1 Aktuálnost problematiky, originalita práce

Vzhledem k současnému nedostatku sester v České republice je zkoumání faktorů, které k této skutečnosti mohou přispívat, aktuální i záslužné.

4

2 Samostatnost zpracování, pohled autora do problematiky, práce s literaturou a přehled domácích i zahraničních literárních pramenů

2

Studentka zaslala práci dvakrát ke konzultaci, některé mé připomínky respektovala, mnohé ne. V teoretické části se snažila shrnout témata, která souvisí se zkoumaným jevem, jímž je čas sester na poskytování přímé ošetrovatelské péče. Začíná definicí ošetrovatelské profese a role sestry, zmiňuje ošetrovatelský proces, adaptační proces, pokouší se definovat, co je přímá ošetrovatelská péče a jaké jsou časové nároky na vykonávání těchto činností. Pokračuje faktory ovlivňujícími čas v přímé ošetrovatelské péči. Na str. 22 bez jakéhokoli myšlenkového přechodu pokračuje vyjmenováním faktorů ze strany pacienta. V teoretické části se autorka dopustila chyb a nepřesností, na které si zde dovoluji upozornit.

Na str. 14 uvádí příklady aktivní a pasivní činnosti sestry. Hlubší analýzu vyžaduje její pojetí aktivní a pasivní činnosti podle toho, co vychází od sestry samotné a co je dáno požadavky pacienta či pracoviště. Můžeme polemizovat o tom, zda polohování pacientů, které je dáno standardy péče, je aktivnější činnost než podávání léků, které je ordinováno lékařem. Ještě zajímavější situace nastává v případě nepřímé péče, kdy autorka jako příklad aktivní činnosti uvádí získávání informací o pacientovi, pasivní činností je potom zaznamenávání těchto informací do ošetrovatelské dokumentace. Není mi jasné, proč získávání informací zařadila do nepřímé péče, mnohé informace musí sestra získat přímo od pacienta a tráví tedy čas s ním, podle autorky tak naplňuje podstatu přímé péče. Pokud myslí autorka informace získávané z jiných zdrojů, než od pacienta (v rámci péče nepřímé), i tak je otázkou, co je motivem získání těchto informací, když jejich zapsání je považováno za pasivní činnost, tedy tu, která nevychází od sestry samotné. Na str. 17 postrádám studie, které by podložily tvrzení o rozdílech v přístupu mladších a starších sester k projednávání problematice. Na str. 19 autorka píše o časové náročnosti plánování ošetrovatelské péče a dochází k závěru, že správné vedení pracovníků s nižší kvalifikací jí může ušetřit čas, který potom využije na poskytování přímé péče. Vycházíme-li z předpokladu, že za nepřímou péči považuje plánování péče, je její závěr mylný, protože ani sanitáři ani ošetrovatelé nemají kompetence k tomu, aby plánovali péči a obměňovali plán péče. Za tuto činnost je zodpovědná všeobecná sestra. Na str. 27 nepřesně zaměňuje ošetrovatelské intervence za ošetrovatelský proces, nehledě na to, že ošetrovatelský proces se neplánuje. Poněkud nelogicky zařazuje odstavec o výsledcích šetření ČAS z roku 2013 za větu o zvyšující se odpovědnosti sester. Na str. 30 – 32 uvádí administrativní činnosti je element vnímání sestrami negativně. Ve stati o ošetrovatelské dokumentaci klade důraz na její trestně a občansko - právní aspekty a opomíjí skutečnost, že zdravotnická dokumentace je především důležitým zdrojem informací o pacientovi a poskytnuté léčbě a péči a

nástrojem kontinuity v poskytování péče. V části 1.3 opět postrádám studie, které by zdůvodnily výběr stavů, které autorka popisuje jako rizika pro pacienty, vzniklá z nedostatku času sestry. Z uváděných příkladů se spíše zdá, že problémy volila náhodně a poté použila literaturu, která se dané problematice týká, ne vždy však trefně. Co ovšem zcela postrádám, je stať, která by se zabývala metodikou měření časové zátěže při poskytování přímé a nepřímé ošetrovatelské péče. Seznam literatury obsahuje 45 titulů, z toho jeden v angličtině. Zahraniční titul nepřináší žádné poznatky, které by se týkaly zkoumaného jevu.

3

Samostatné zvládnutí odborného problému, zpracování získaných údajů, odborného textu

3

V praktické části studentka formuluje cíle výzkumu a výzkumné otázky. Není jasné, proč zjištění, kolik času tráví sestry přímou péčí, označuje jako jeden z dílčích cílů, když jak název práce, tak celá teoretická část je zaměřena právě na tuto problematiku. Podle důrazu na časovou zátěž sester v době výzkumu se můžeme jen dohadovat, jak pečlivě dotazníky vyplnily a jak jsou výsledky průkazné. Ke struktuře dotazníku: u dotazu na výši úvazku by bylo logické zařadit možnost 1,0, toto opomenutí však nijak neovlivnilo výsledky, protože respondenti tento údaj doplnili sami. Větší nedostatek vidím v tom, že studentka nezkoumala funkční zařazení sester, protože to mohlo ovlivnit interpretaci některých výsledků (viz str. 50, graf č.5). Na str. 44 v poslední větě pravděpodobně došlo k záměně grafu č.1 za tab.č.1. Na str. 53 v popisu grafu č.8 autorka rozšiřuje asistenci lékaři na výkony a práci s dokumentací, v dotazníku to tak ovšem specifikované není. Navíc není jasné, jakou práci s dokumentací má na mysli. Otázku č. 6 považuji za zavádějící, protože v kontextu důrazu na pozitivní přínos přímé ošetrovatelské péče, mohou být uvedené činnosti vnímané negativně jako ty, které odvádějí sestru od pacienta. Je však nutné upozornit, že uvedené činnosti jsou nedílnou součástí přímé péče, sestra nemůže „přímo“ podat lék, aniž by si jej předtím připravila, výkony nelze provádět bez pomůcek a lékaři asistuje u lůžka pacienta. S ohledem na role sester, které autorka uvádí v první části práce, je výše pojaté vnímání důležitosti přímé a nepřímé péče zavádějící.

Graf č. 12 – hodnoty v prvním sloupci (vztah k pacientům) jsou v rozporu s informacemi na str. 57, a 73. Na str. 66 autorka doporučuje porovnat výpovědi sester s výpověďmi pacientů. Průkaznější by bylo sledovat výskyt pádů, dekubitů, komplikací při hojení ran, atd. Poněkud zmateně vyznívá úvodní odstavec diskuse, kdy autorka porovnává výtěžnost dotazníkové metody s původně plánovanou metodou využití přímého pozorování sester. K první a poslední větě tohoto odstavce jen poznamenám, že by měla studentka propočítat zátěž výzkumníka v počtu 8 až 12 hodin krát počet pozorovaných sester na uvedeném počtu pracovišť.

Přes uvedené výhrady hodnotím pozitivně pečlivost při prezentaci výsledků i zpracování diskuse.

4 Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy

Práce obsahuje 85 stran textu a 9 stran příloh. Počtem stran přesahuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Studentka dodržela publikační normu. Kvalitu práce snižují četné překlepy, které začínají již na titulním listu, vyskytují se v textu a objevují se i v názvech publikací v seznamu literatury (neoddělená slova, vynechané části slov, což vedlo až k tomu, že se v práci vyskytuje i jistě nezamýšlený vulgární výraz, str. 23), stylistické nepřesnosti (neúplné věty), a chyby v interpunkci a shodě podmětu s přísudkem. Poněkud matoucí je uvedení časového snímku, který nebyl nakonec realizován, do příloh. Příloha č. 3 nemá titulěk, její zařazení není jasné.

2

Body
celkem

11

Otázky k obhajobě:

Navrhněte způsob dokumentace, který bude časově méně zatěžující, než systém, který se v současné době používá na zkoumaných pracovištích

Jak je možné snížit množství administrativních úkonů, které sestry provádějí?

Hodnocení celkem: Práci doporučuji k obhajobě.

Datum:

26. 6. 2016

Podpis:

** nehodící se vymažte nebo škrtněte*

Doporučená klasifikace celkového hodnocení

Poznámka

<i>BODY</i>	<i>KLASIFIKACE</i>	
13 a více	Výborně	<i>Minimálně dva body v každé položce</i>
9 až 12	Velmi dobře	<i>Minimálně jeden bod v každé položce</i>
6 až 8	Dobře	<i>Maximálně možná jedna "nulová" položka</i>
5 a méně	Nevyhověl	<i>Více jak jedna "nulová" položka</i>